

La literatura catalana del s. XIX:

Àngel Guimerà, Mar i cel

El meu nom i cognoms:

Martí Gaztambide Francisca

Curs i grup:

4t ESO B

Nom i cognoms dels membres del grup al qual pertany:

LA LITERATURA CATALANA DEL SEGLE XIX: LA RENAIXENÇA

INTRODUCCIÓ

La publicació de l'oda *La Pàtria*, de Bonaventura Carles Aribau, l'any 1833, és considerada l'inici de la Renaixença. En ple s. XIX Aribau viu com una mena d'exili la seva destinació laboral a Madrid i busca la llengua com a element que li permet connectar-se amb Catalunya. En una visió romàntica, la llengua esdevenia com el principal vehicle d'expressió i de modelatge de la personalitat col·lectiva.

Un dels autors de la Renaixença per excel·lència és Àngel Guimerà, dramaturg nascut a les Canàries però amb una actitud compromesa amb el catalanisme polític. Les seves obres presenten personatges d'origen incert, mestissos, i també situacions que enfronten o relacionen personatges d'ètnies diferents. Destaquen *Mar i cel*, *Lafilla del mar* i *Terra baixa*, sempre a la recerca de valors autèntics, com l'amor sincer i l'alliberament personal.

[Esta foto](#) de Autor desconocido está bajo licencia [CC BY-SA-NC](#)

ÀNGEL GUIMERÀ, AUTOR DE *MAR I CEL*

Treballarem un escriptor concret, Àngel Guimerà, i una obra concreta, *Mar i cel*, obra de teatre de la Renaixença amb trets romàntics que té com a eixos alguns trets com l'amor, la guerra o la revolució.

QUINES ACTIVITATS FAREM? Algunes són individuals, d'altres en grups: mínim de dos persones i un màxim de 4.

1

INDIVIDUAL

Farem una línia del temps en la qual cal fer una repassada dels temes d'història de la literatura catalana, és a dir, les seues etapes. Cal dir el principi i el final de cada etapa, algunes característiques de cada època i obres i autors més importants de cada etapa.

El següent enllaç us servirà per fer la línia del temps però heu d'ampliar-ho amb el que us escrivim en acabat de l'enllaç:
<https://es.slideshare.net/guestf610e697/presentaci-quadre-cronologic-lit-cat>

- Comencem per la literatura medieval en general (Ramon Llull, les quatre grans cròniques, Bernat Metge, la novel·la cavalleresca i *Tirant lo Blanc*, la poesia trobadoresca i Ausiàs March).
- La literatura catalana moderna (la literatura del Renaixement, el Barroc i el Neoclassicisme).
- La literatura catalana del s. XIX: Renaixença (Jacint Verdaguer, Àngel Guimerà, Narcís Oller) i Modernisme (Joan Maragall, Víctor Català, Raimon Casellas, Prudenci Bertrana, Josep Pous i Pagès, Joan Puig i Ferrer, Santiago Rusiñol) (més informació al teu llibre de text).
- El Noucentisme: Eugeni d'Ors, Josep Carner, l'Escola Mallorquina (més informació al teu llibre de text).
- Les avantguardes: el Futurisme amb Joan Salvat-Papasseit, el Surrealisme amb J.V. Foix (més informació al teu llibre de text) (més informació al teu llibre de text).
- La literatura dels anys 20 i 30 del s. XX: Miquel Llor, Carles Soldevila, Josep Maria de Sagarra, Carles Riba, Josep Pla (més informació al teu llibre de text).
- La literatura de la guerra, l'exili i la postguerra: Pere Quart, Agustí Bartra, Salvador Espriu, Joan Vinyoli, Pere Calders (més informació al teu llibre de text).

Quins programes podem fer servir per realitzar les línies del temps?

- TIMELINE
- TIMETOAST
- TIKI TOKI
- SUTORI

Escriviu en aquest requadre l'enllaç de la vostra creació

LÍNIA DEL TEMPS DE LA HISTÒRIA DE LA LITERATURA:

[Linia del temps Literatura Catalana \(genial.ly\)](#)

2

INDIVIDUAL

Farem un mapa mental d'Àngel Guimerà. Ens endinsarem en la seua biografia, des del naixement fins a la seua mort, tot

explicant les característiques i obres més essencials de la seua producció literària i la seua vida personal. A l'enllaç <https://www.escriptors.cat/autors/guimeraa/biografia-angel-guimera> trobareu informació sobre la vida i obra d'Àngel Guimerà.

Podeu fer-ho en qualsevol programa informàtic o a mà (aleshores en un DIN A4).

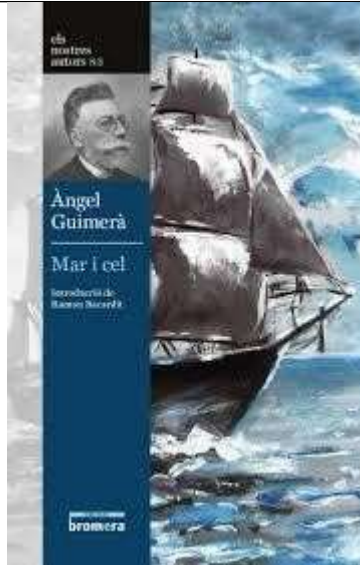
[Àngel Guimerà \(coggle.it\)](#) Link Esquema

3

GRUP

L'obra d'Àngel Guimerà, *Mar i cel*, és una de les més aconseguides. Respon les següents preguntes. Trobareu la informació en qualsevol enllaç de la Viquipèdia com també en el vostre llibre de classe. **Recordau: les vostres paraules són de creació pròpia; copiar i enganxar, és plagiat!**

1. Escriviu-ne la sinopsi, és a dir, el resum de manera breu. La xarxa està plena de resums, no es valorarà els que es copien. Per tant, ho heu de fer amb les vostres paraules.

Mar i cel es una obra teatral escrita per Àngel Guimerà, la qual va ser estrenada el mateix any amb gran èxit de públic. Es tracta d'una tragèdia romàntica escrita durant la primera etapa de la seva producció dramàtica.

L'acció de **Mar i cel** se situa a la cambra d'un vaixell de corsaris, que navega per alta mar, durant la primera meitat del segle XVII. Esta dividida en tres actes, l'obra explica l'amor impossible entre un pirata musulmà que es deia Saïd, i una noia cristiana que es deia Blanca..

De fet tota l'acció dramàtica de l'obra es concreta i evoluciona al voltant de Saïd i Blanca que son els personatges principals que representen a dos mons enfrontats.

1. Quins temes tracta?

Tracta de temes serios com : Amor, Racisme i Religió.

2. Qui en són els protagonistes? Com es diuen? Com es caracteritzen? Utilitzeu exemples de la lectura a mode de justificació de com són.

Els protagonistes són en Saïd que es el capità del vaixell musulmà, Blanca que es la noia cristiana, Carles que és el pare de la Blanca, Ferran el cosí de la Blanca, Hassen millor amic del Saïd, Malek i Joanot que son membres de la tripulació.

És caracteritza el said per ser un noi valent, però per dintre es un tros de pa, ja que els cristians van matar als seus pares de petit. Blanca és caracteritza per ser una noia bona amb un cor pur. Carles és el pare de la blanca és caracteritza per ser un home molt dur, racista amb els musulmans. Ferran és caracteritza per ser un noi guapo i sobretot comprensiu ja que quan blanca no vol ser la seva novia ell ho compren. Hassen és caracteeritza per ser una persona ruda amb els cristians. Malek i Joanot són molt duros però també són molt agradables entre ells.

3. En quin temps i en quin lloc se situa la història?

Es situa l'any 1629 en un vaixell pirata i la ubicació és al mar. Potser que estiguin per valència ja que al llibre ficar q van ser expulsats.

4. En quants actes s'estructura l'obra *Mar i Cel*? Digueu quants són i feu un breu resum de l'argument de cadascun d'ells.

L'obra s'estructura en 3 actes: el acte primer, el acte segon i el acte tercer. En el acte primer se'ns presenta els protagonistes i com en Saïd i la Blanca estableixen les primeres converses. En el segona acte, Saïd i la Blanca es comencen a atreure de forma no directa i s'adonen del amor impossible que els separa. Saïd es posa gelós perquè creu que la Blanca l'ha traït per parlar de forma sensual amb el Ferran. En el tercer acte, Blanca i Saïd es comencen a estimar, i es confronten amb el Carles, pare de la Blanca. Ple d'odi i fanatisme religiós, dispara al Saïd amb la intenció de matar-lo però sense voler dispara la seva filla.

5. Observeu el canvi que es produeix al llarg de l'obra en la imatge que tenen els personatges principals l'un de l'altre. Quins eren els seus prejudicis i d'on creus que provenien? Quins són els esdeveniments que els han fet canviar?

Eren d'una religió diferent i que en la època estaven enemistades. El said i la Blanca canvien de opinió ja que ells dos se estan a començar a enamorar. I com molta gent diu el amor ho pot tot. Llavors es quan canvien de opinió i volen que les dos religions siguin aliades i ja no siguin més enemigues.

6. Creieu que l'obra és un bon exemple de la literatura del romanticisme? Raona i justifica la teva resposta. Busqueu el concepte de Romanticisme, us ajudarà.

És mostra molt la cultura i els sentiments, cosa que representa totalment el romanticisme.

El final de *Mar i Cel* és un final tràgic. De ben segur que us sona haver vist un desenllaç similar en altres obres. Feu una mica de recerca i expliqueu dos

Un exemple bo és a la pel·lícula *the departed* quan a la escena final el poli corrupte (Matt Damon) es segrestat per el poli bo (Leonardo Di Caprio) I els altres polis corruptes van a rescatar al poli corrupte. Els polis corruptes maten a (Leonardo Di caprio) i el poli corrupte (Matt Damon) Matar als seus companys que el han ajudat. I un dia més tard el altre poli bo (Mark Walhberg) tenen un tiroteig i al final els 2 moren.

El altre exemple seria *London Boulevard*. A la escena final el guarda espatlles (Colin Farrell) és assassinat per un jove mafiós i a la noia que estava protegint també la assassinant ja que ella es famosa i la màfia volia que ella vengués els seus cuadres a ells i ella es va negar ja que eren del seu avi.

Escena *Mar i cel* en format musical. Busqueu, de manera breu, informació sobre aquesta companyia: història, direcció artística, representacions teatrals més emblemàtiques, etc.

Dagoll Dagom és una companyia de teatre catalana creada l'any 1974 pel director i poeta Joan Ollé que es basen en recrear obres literàries per autors. I ho recreen fent musicals seria molt divertit veure algun de les seves recreacions. El Joan Ollé va morir al any 2022 de un infart.

Direcció Artística **Antics i nous**: l'any 1974 pel director i poeta Joan Ollé va ser substituït ja que ell va morir al any 2022 de un infart i llavors van ficar a nous directors com: El Joan Lluís Bozzo, Anna rosa cisquella i Miquel periel

Obres Més emblemàtiques: Jo era un tonto i el que he vist m'ha fet dos tontos (1974), No parlar a classe (1977), Antaviana (1978), Nit de sant joan (1981), Glups (1983), Mikado (1986), Quarteto de Cinque (1987), Mar i Cel (1988), Flor de nit (1992), Historietes (1993), Oh, Europa! (1993), T'odio amor meu (1995), Oh, Espanya! (1996), Pigamalió (1997), Els pirates (1997), Els pirates de penzance (1997), La memòria dels cargols (1998), Cacao (2000), Psico Express (2001), Poe (2002), La perritxola (2003), Boscos Endings (2007), Aloma (2008), La Sagrada Família (2010), Cop de rock (2011), La família Reial (2012), super 3 el musical (2013), Scaramouche (2016), Maremar (2018), La tendresa (2019), T'estimo si he begut (2020), Bye bye Monter (2021)

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Institut Ronda

REVOLUTION

Quants cops han representat *Mar i cel*? I en quins anys?

Mar I Cel s'ha representat 4 cops:

A l'any 2014

A l'any 2004

A l'any 1988

5

GRUP

Busqueu pel cercador les dues cançons més famoses del musical que Dagoll Dagom va fer de *Mar i cel*. Pistes: una és la més emblemàtica, la canten tots els pirates i es desenvolupa en tot el vaixell (a l'escenari hi havia un vaixell mida real). L'altra cançó és de ritme més lent, on intervenen només els protagonistes i es troben en una situació melancòlica.

Un cop endevinades, escolteu-les bé perquè haureu d'escriure els passatges de la lletra on es vegi:

Nom de la cançó 1: Himne dels pirates		
	Lletra	Què ens pretén explicar?
Amor		

Revolució	La cançó és revolucionaria	Doncs que la seva terra ferma es la aigua ja que ells no poden estar en ninguna illa ja que estan amb conflicte amb els cristians.
Guerra	La cançó també es temàtica de guerra	La mort ha tret moltes vides i el estel és molt. Esta a l'aigua es una lluita sorda i constant. Bàsicament que es difícil viure al mar.

Nom de la cançó 2: Perquè he plorat		
	Lletra	Què ens pretén explicar?
Amor	La cançó es temàtica mes de amor	Que la vida dels dos protagonistes ha sigut pèssima i que un pensava que el món era meravellós i el altre es vol matar.
Revolució		
Guerra		

6

GRUP / VOLUNTÀRIA

Llegeix un fragment d'aquesta obra a la pàgina 23 del teu llibre de text. No us oblideu de llegir la informació inicial, molt il·lustrativa. **En podríeu fer una representació a classe? A veure si sou capaços de mostrar els vostres dots interpretatius!**